

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОНЯТТЯ ЯКОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ АВТОМАТИЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ТРАНСФОРМАЦИЯ ПОНЯТИЯ КАЧЕСТВА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИН- ФОРМАЦИИ В УСЛОВИЯХ АВТОМАТИЗАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА

В статті описуються причини зміни підходу до поняття якості економічної інформації. В умовах сучасної конкуренції отримання якісної інформації розглядається як процес забезпечення існування підприємства на ринку. Виходячи з цього, поняття якості економічної інформації розглядається не як характеристика отриманих даних, а як умовне функціонування інформаційної системи бухгалтерського обліку з метою ефективного управління підприємством.

В умовах ринкової економіки, яка характеризується високим рівнем конкурентної боротьби, а також швидкого розвитку науково-технічного прогресу економічна інформація стає одним із основних інструментів підтримання та посилення конкурентних позицій кожного підприємства. Підвищення ролі економічної інформації в умовах автоматизації бухгалтерського обліку призводить до суттєвої зміни існуючих принципів та підходів до трактування якості економічної інформації. Прийняття ефективних управлінських рішень базується на основі аналізу згрупованої та систематизованої економічної інформації, причому обсяги цієї інформації постійно збільшуються, що в свою чергу ускладнює як процес збору інформації, так і процес її обробки та систематизації. При цьому питання визначення та контролю якості економічної інформації є особливо актуальним, оскільки впливає на результати діяльності всього підприємства.

Для аналізу критеріїв якості економічної інформації необхідно визначити значення терміну «якість економічної інформації» в умовах використання автоматизованих інформаційних бухгалтерських систем. Для визначення розмежування якісної та неякісної економічної інформації необхідно визначити саму мету отримання такої інформації. Якщо враховувати, що основною метою ведення обліку є забезпечення інформаційних потреб, то можна сказати, що якісна економічна інформація – це та інформація, яка задовольняє інформативні потреби ко-

ристувачів. Уточнення, яка саме інформація задовольняє інформативні потреби користувачів, потребує аналізу безпосередньо самих інформативних потреб.

Інформаційні потреби користувачів виникають в процесі виконання ними їх професійних обов'язків. Менеджерів цікавить інформація, необхідна для управління, бухгалтерів цікавить інформація, необхідна для формування регламентованих звітів і т.д. Різні користувачі мають різні інформативні потреби, а тому, як наслідок, кожен користувач висуває власні вимоги до якості інформації. Різні ролі окремих користувачів за умов різноманітності організаційних структур підприємств різних галузей та напрямків діяльності спричиняють формуванню хаотичної структури вимог до якості економічної інформації. Саме це і пояснює відсутність конкретики у практичному застосуванні аналізу якості економічної діяльності в наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених.

Однак, якщо оцінювати якість економічної інформації з точки зору результату діяльності кожного окремого користувача економічної інформації, а також всього підприємства в цілому, то можна зробити висновок, що якісна економічна інформація – це та інформація, отримання якої дає можливість користувачу ефективно виконувати свої службові обов'язки.

З цієї точки зору, якість економічної інформації розглядається не як якісна характеристика інформації, а як ознака відповідності певному процесу. Причому цей процес передбачає як безпосереднє здійснення фактів господарського життя певного процесу, так і своєчасне інформування всіх учасників даного процесу про статус його здійснення в межах їх інформаційних потреб, що в кінцевому результаті призводить до отримання певного економічного ефекту.

Тому під якісною економічною інформацією будемо розуміти сукупність згрупованих даних, оперування якими сприяє ефективному управлінню економічним процесом. Забезпечення якості економічної інформації – це процес організації облікового відображення необхідної для управління інформації. Тобто, якісна економічна інформація – це інформація про стан економічного процесу, яка сформована системою облікового відображення фактів господарського життя із врахуванням функціональних та інформаційних потреб користувачів з метою максимізації економічного ефекту.

Успішне управління підприємством потребує оперування постійними якісними показниками діяльності, а тому одного контролю якості

економічної інформації стає недостатньо. В умовах постійних економічних змін постає питання побудови та постійного вдосконалення системи отримання якісної інформації, що спричиняє суттєвий вплив як на методологію бухгалтерського обліку, так і на облікову систему в цілому. Ведення одного тільки бухгалтерського обліку на підприємстві не може в повній мірі задовольняти потреби користувачів, а тому з точки зору достатності інформація бухгалтерського обліку не може вважатись якісною. Тільки формування управлінської системи обліку, яке представляє собою трансформацію бухгалтерського облікового процесу згідно з потребами користувачів разом із застосуванням математичних та економічних методів та способів економічного аналізу, дозволяють повною мірою задовольняти інформаційні потреби всіх користувачів.

Як наслідок, автоматизована система бухгалтерського обліку трансформується в інформаційну систему управління підприємством, метою якої є не просто задоволення інформаційних потреб, а задоволення інформаційних потреб з метою якісного управління. Бухгалтерський облік при цьому, з однієї сторони, перетворюється на окремий модуль управлінського обліку, а з іншого боку, значно розширює межі впливу бухгалтерської системи на результат діяльності підприємства, що відкриває майже необмежені можливості вдосконалення бухгалтерської науки, все ближче поєднуючи її із менеджментом, маркетингом та іншими науками, які певним чином описують факти господарського життя.

Д.В. Кобяшов

*УО «Белорусский государственный экономический университет»
(Республика Беларусь, Минск)*

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Важным путем по совершенствованию учета нематериальных активов является сближение белорусского законодательства в области бухгалтерского учета и отчетности с международными стандартами финансовой отчетности. Международные стандарты учета и отчетности позволяют выработать основные принципы и понятия бухгалтерского учета, достичь единообразного содержания терминологии, единого подхода к построению форм и толкованию показателей бухгалтерского учета [1].

Работа по внедрению международных стандартов в отечественный бухгалтерский учет позволит белорусским организациям приобщиться